

SPECIAL ATTENTION: Political Advisor
Audience Analysis
Translation Pool.

PRIORITY
MV
Dec 5
XIV-910

HUNGARY - 584.1

EXILE /1200/
Refugees /1204c/

ENGINEER SAYS RFE BROADCASTS WERE A SOURCE OF COMFORT.

SOURCE GRAZ: A general engineer, aged approx. 27, who escaped on November 12 1956. Expressed own opinions.

DATE OF OBSERVATION: Until November 12 1956.

ENGLISH SYNOPSIS: Source states that the political opinions of RFE broadcasters are not always those of their listeners in Hungary. Prior to the revolution, RFE programs were a source of comfort, but never a positive encouragement.

During the uprising, RFE broadcasts were comparatively moderate in tone and, when the rebels came to the conclusion that they had been abandoned by the West, once again became a source of comfort. Anyone who claims that RFE broadcasts incited the rebellion dishonors the holy battle for liberation.

Claims that HORTHY-Fascist counter-revolutionaries misused the rebels' idealism are ridiculous, as are the accusations that RFE made relevant propaganda. Anyone who degrades the uprising to gain political advantages for himself helps the genocidal Russians.

EVALUATION COMMENT: It is known from earlier information that the participation of some Hungarian Army units in the revolution was thwarted or hampered by the overtly treacherous or ambiguous attitude of officers. It is also highly indicative in this regard that the hard core of the KADAR group's new security troops consists of officers' regiments.

+ + +

Nem voltam rendszeres hallgatója a SZER adásainak, mert a BBC LONDON volt a kedvenc nyugati adóm. Ennek az oka az volt, hogy a BBC objektív volt. Sokszor mondtam, hogy a SZER előadói, vagy riporterei inkább "kétszer rágnák meg a mondani-valóikat." Az adatok megfelelték a valóságnak. Tudták, hogy mi a helyzet Magyarországon, csak éppen azt éreztük, hogy a mi

/more/

politikai felfogásunk és az övék között nagy különbség volt. Mi nem voltunk nyugatellenesek. Ellenkezőleg mi a nyugati államférfiak elhangzott beszédeiből azt láttuk, hogy Nyugat velünk érez, nem irt le bennünket és azon dolgoznak, hogy egyszer mi is visszanyerhessük szabadságunkat. Ez nekünk nagy vigasz volt a keserű rabszolgaságban. Talán a vigaszon kívül pozitív biztatást is vártunk, ami elmaradt. Ezt a felkeléskor nem is értettük meg, csak most gondolkoztam azon, hogy a SZER munkatársai talán jobban ismerték a Nyugatot ahhoz, hogy minket vérmes reményekkel tápláljanak.

Aki azt mondja, hogy a SZER röpiratai és adásai lázították fel az ifjúságot és a munkásokat, az egyáltalán nem ismeri a magyar kérdést és meggyalázza a mi spontán felkelésünket, épenugy, mint azok a kommunista és kommunista-barát lapok, amelyek most arról írnak, hogy HORTHYsta és imperialista puccsnak voltunk az eszközei. Ha ez így volna, ha a SZER izgatására fogtunk volna fegyvert, akkor mért nem volt egész Magyarországon olyan arányú felkelés, mint BUDAPEST-en. Miért nem volt nagyobb arányú ott, ahol az érzelemre ható propaganda hatása nagyobb kellene hogy legyen: a parasztságnál, vagy a vidéki munkásságnál. Ha izgatás hatására robbant volna ki a forradalom, akkor a vidéken is hasonló erővel robbant volna ki. Én még a BUDAPEST-i ifjúság vádját sem teszem magamévá azt, hogy a vidék nem támogatta PESTet, tétlenül nézte a harcunkat. Egy világváros lakossága más mint a vidéké. BUDAPEST-en egy spontán tüntetés rövid időn belül százezres tömeggé nőtt, amely érezte a súlyát, erejét, hatalmát. Vidéken nem lehet ilyen tömeget megmozgatni, mert szét vannak szóródva, tele spiclikkel és minden ember ismeri a másikat. Ha fel lett volna lázítva, akkor talán úgy mint negyvennyolcban, kaszával-kapával indult volna harcra a vidék is, nem törődve az orosz tankokkal.

A forradalom alatt a SZER hangja mérsékelt volt a körülményekhez képest és mérséklésre intett. Ekkor kezdtem igazán megszeretni a SZER-t, mert az valóban a Szabad Magyarország hangja volt. Mikor a Nyugat minket óvatosságból, vagy saját érdekeit szem előtt tartva elhagyott, egyetlen vigasz volt számunkra megint a SZER hangja. Mellettünk állt tanácsaival, tartotta bennünk a lelket, de soha sem izgatott, soha sem ígért segítséget, bár azt jól esett volna hallani. Elég lett volna nekünk a Nyugat erélyes és gyors fellépése, mint azt a Szovjetunió a Suez-i kérdésben tette. Nem kellett volna nekünk fegyveres beavatkozás, az a harmadik világháborút jelentette volna, bár nem tudom, hogy nem lett volna-e ez a legalkalmasabb időpont. Mi magunkat akartuk felszabadítani és ehhez éreztünk is magunkban annyi erőt.

Mi bennünk is volt hiba. Mi a világ legtisztább forradalmában nem tettük ártalmatlanná ellenségeinket. Mi hittünk abban, hogy a farkasból bárány lett, mert magyar. Így történt azután, hogy a tiszték leszabotálták a forradalmat. A tiszteket három kategóriába sorolnám. Az egyik a RÁKOSI-GERŐ emberei,

ezek halálos ellenségeink voltak. A második: a "lavirozó, meghuzódó typos volt". A harmadik pedig azoknak a tiszteknek a csoportja, akik szívvel, lélekkel mellettünk harcoltak.

Az első kategóriára a legjobb példa a Kossuth Akadémia tisztjei voltak, akik riadót rendeltek el. Riadó hely a pince volt. Ott aztán rázárták az ajtót az akadémikusokra. Szerencse, hogy voltak egy páran, akik a pincén kívül teljesítették szolgálatot, ezek azután kiszabadították a többi, hogy harcolhassanak a Kilián Laktanyánál és a Corvin közben.

A második csoportra jellemző a ZALAEGERSZEG-i Őrnagy /NU/ esete, aki lavirozott. Ez az egység beásta magát ZALAEGERSZEG körül és kijelentették a katonák és a tisztek, hogy ide orosz be nem teszi alábát. Az Őrnagy maga körül egy kis tiszti csoportot szervezett, amikor látta, hogy baj van és harmadikáról negyedikére virradó éjjel ezek a tisztek kiszerelelték az ütőszöveget az ágyukból.

Az a vád, hogy mi felültünk a SZER HORTHY-sta, fasiszta uszításainak, akik az egész szabadságharcot arra akarták felhasználni, hogy visszahozzák a régi ezerholdas földbirtokosok és a gyárosok uralmát, olyan abszurd, hogy maguk akik terjesztik sem hiszik el. Nem is tudom elképzelni, hogy a SZER a HORTHYsták oldalán állana, ha ilyenek nagy számban volnának is és át akarnák venni az uralmat. Ezt a felkelők könnyebben elsöpörték volna, mint ahogy a kommunistákat és az oroszokat elsöpörték, addig, amíg ezek nem tuleróvel jöttek ellenünk, avval a hazugsággal mentegetve magukat, hogy ilyen reakciós erők döntötték veszélybe az országot. A népgyilkos oroszoknak segít az, aki bepiszkolja a mi tiszta, nemes szabadságharcunkat avval, hogy mások lázítására ragadtunk a kezünkbe fegyvert. Ha a saját, önző céljaikra propagandára van szükségük, szerezzenek maguknak valami más alanyt, ne a mi tragédiánkat, mert ez nagyon piszkos dolog. El a kezekkel a mi szabadságharcunktól. Mint ahogy nem a SZER, vagy egyéb nyugati izgatásra harcoltunk, éppen úgy ne kovácsoljon senki politikai tőkét a mi szabadságharcunkból.